

Najvyšší súd preskúmal trestnú vec proti K. S., obžalovanému z prečinu urážky prezidenta republiky a na základe verejného pojednávania zmätočnú sťažnosť obžalovaného zčasti odmietol, zčasti ju zamietol a pokiaľ bola podaná do trestu, vyhovel jej a trest obžalovanému snížil.

Z d ô v o d o v:

Na základe dôvodu zmätočnosti podľa č. 1 a) § 385 tr. p. uplatňovaná zmätočná sťažnosť je bezzákladná. Oba sudy nižších stolic uznaly obžalovaného K. S. vinným prečinom urážky prezidenta republiky podľa § 11 č. 2 zák. na ochr. rep. na tom základe, že ako zodpovedný redaktor periodického časopisu »S.« uverejnil v ňom článok, obsah ktorého zakladá skutkovú povahu citovaného trestného činu, a že je preto za trestný obsah článku podľa odst. 1 § 35 zák. č. XIV:1914 zodpovedný. Bezzákladná je námietka, že neni daná skutková povaha trestného činu po subjektívnej stránke, totiž úmysel ublížiť na cti prezidentovi republiky a vedomie, že prejav je zneuctievajúci, pretože obžalovaný článok nepísal, pred uverejnením nečítal a článok bol uverejnený bez jeho vedomia. Sťažovateľ má mylne za to, že nemôže byť uznané na jeho vinu po subjektívnej stránke preto, pretože podľa jeho zodpovedania zanedbal len povinnú pečlivosť ako zodpovedný redaktor, avšak za toto zanedbanie nemôže byť stiháný, pretože § 42 zák. na ochr. rep. pre Slovensko neplatí. Zodpovednosť obžalovaného bola uznaná na základe odst. 1 § 35 zák. čl. XIV/1914 a v takom prípade je podľa právneho systému cit. zák. čl. zodpovednosť zodpovedného redaktora v každom stupni bezpodmienečná a jednotná bez ohľadu na element nedbalosti. Nedostatok tejto nedbalosti však obžalovaný ani nenamietal, takže zostáva podľa tlačového práva zodpovedný.

Čís. 5157.

Kvalifikáciou trestného činu rozumie sa podriadenie trestného činu pod trestný zákon, vyslovenie, akého druhu trestného činu sa obžalovaný dopustil. Nepatrí však ku kvalifikácii trestného činu otázka, či sa má stíhať z úradnej moci, či na zmocnenie, alebo na súkromný návrh.

(Rozh. zo dňa 13. decembra 1934, Zm IV 436/34.)

Najvyšší súd preskúmal trestnú vec proti J. C., obžalovanému z prečinu pomlvy tlačou, a na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva vyniesol tento rozsudok: Najvyšší súd vyhovuje zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva, z dôvodu zmatku podľa § 385 č. 1 c) tr. p. zrušuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a uznáva právom: Obžalovaný J. C. je vinný: prečinom pomlvy podľa § 2 odst. 2 zák. čis. 108/1933 Sb.

z. a n., ktorý tak spáchal, že »v čísle 4. roč. II. v K. tlačeneho periodického časopisu »H.« zo dňa 15. novembra 1932 uverejnil článok, v ktorom pred treťou osobou obsahom tlače uviedol o správe štátnej porodnice a nemocnice v K. skutočnosti, uvedené vo výroku rozsudku prvostupňového súdu, ktoré by mohli vydať správu štát. porodnice a nemocnice v opovrzenie, alebo snížiť v obecnom mienení.

Z d ô v o d o v :

Treba sa zaoberať len dôvodom zmätku podľa § 385 č. 1 c) tr. p. V tejto časti nelze zmätočnej sťažnosti odopreť oprávnenie. Odvolací súd správne uznal, že tu ide o pomluvu správy štátnej porodnice v K., tedy o pomluvu úradu. Táto pomluva spočíva v tom, že obžalovaný tvrdil, že správa štátnej porodnice v K. si zadávala s pašerákom, že nebrala v prvom rade ohľad na štátne záujmy a hlavne na pokladňu, ktorá nemôže znášať permanentné okrádanie, a že týmto mohla povest' tejto správy pred celou verejnosťou klesnúť a tento úrad by mohol byť odsudzovaný pre nadržovanie. Odvolací súd tedy správne uznal, že ide o prečin pomluvy podľa § 2 veta 2. zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Odvolací súd tiež správne vyriekol, že niet tu dôvodu vylučujúceho trestnosť podľa § 6 cit. zákona.

Naproti tomu nelze súhlasiť s názorom odvolacieho súdu, že odsúdeniu obžalovaného prekáža to, že návrh na stíhanie bol opozdene podaný. Odvolací súd sám správne uznáva, že nešlo tu o pomluvu osoby, ale o pomluvu úradu, že v poslednejšom prípade netreba súkromného návrhu, ale zmocnenia podľa § 14 odst. (2) č. 3 cit. zákona a že toto nie je viazané dvojmesačnou lehotou predpísanou v § 17 cit. zákona. Takéto zmocnenie bolo v tomto prípade dané nadriadeným ministerstvom zdravotníctva a predložené súdu pri podaní obžalovacieho spisu (§ 22 cit. zákona). Odvolací súd sa však mýlil, pokiaľ uviedol, že musí posúdiť tento prípad s hľadiska § 14 odst. (5) cit. zákona preto, že takto kvalifikoval pomluvu súd prvej stolice, lebo táto kvalifikácia nebola verejným žalobcom napadnutá; že posúdenie činu podľa § 14 (2) č. 3 cit. zákona bolo by za tohoto stavu vecí pre obžalovaného nepriaznivejšie a že preto je vraj vylúčené ustanovením § 41 cit. zákona a § 387 tr. p. — — —

Avšak odhliadnuc od toho, nešlo pri nesprávnom citovaní § 14 čís. 4 al. 5 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. o kvalifikáciu trestného činu, jako sa mylne domnieva odvolací súd. Kvalifikáciou trestného činu rozumie sa podriadenie trestného činu pod trestný zákon, totiž vyslovenie, jakého druhu trestného činu sa obžalovaný dopustil v smysle tr. zákona s uvedením paragrafu zákona, v ktorom je označený druh tohoto činu (na pr. prečin pomluvy tlačou podľa § 2, veta 2. zák. č. 108/1933 Sb. z. a n.). Otázka, či trestný čin má sa stíhať z úradnej moci, či na zmocnenie alebo na súkromný návrh, nepatrí ku kvalifikácii trestného činu. V tomto prípade kvalifikáciou trestného činu bolo jeho označenie jako prečinu pomluvy podľa 2. vety § 2 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. Citovanie § 14

odst. (5) pri kvalifikácii bolo nesprávne, zbytočné a bezpredmetné a preto aj keď nebolo napadnuté verejným žalobcom, nemalo viesť k tomu, aby odvolací súd nesprávnosť vzal za základ svojho rozhodnutia o tom, aké tu boli predpoklady stíhania a či v tomto prípade vyhovovali zákonu. Z toho, čo bolo uvedené, plynie, že sa odvolací súd mylne dovoľával ustanovenia § 41 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. a § 387 tr. p. ako prekážky správneho upotrebenia zákona, lebo nešlo ani pri správnom upotrebení zákona o zmenu kvalifikácie v neprospech obžalovaného; ustanovenia § 41 č. 1 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n. však použil už správne prvostupňový súd (jako to aj navrhol verejný žalobca), lebo ustanovenia doterajšieho zákona neboly pre vinníka zrejme priaznivejšie. Výrok odvolacieho súdu, že hľadiac k tomu, že prvostupňový súd upotrebil kvalifikáciu trestného činu podľa § 14 odst. (5) zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., a k tomu, že tento výrok nebol verejným žalobcom napadnutý v neprospech obžalovaného — odvolací súd musel posúdiť vec s hľadiska § 17 cit. zákona, a že — hľadiac k tomu, že návrh na stíhanie bol podaný po uplynutí dvojmesačnej lehoty, tedy opozdene — vyskytuje sa tu vraj dôvod vylučujúci zavedenie trestného pokračovania, je tedy mylný a zmätočný v smysle § 385 č. 1 c) tr. p. Preto bolo treba vyhoveť zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva, zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu na základe 1. odst. § 33 por. nov. a vyniesť odsudzujúci rozsudok.

Čís. 5158.

Svedok vypovedá krive aj v tom prípade, keď skutočnosť ním tvrdená je síce objektívne pravdivá, on však tvrdí proti pravde, že vypovedá na základe osobného pozorovania.

(Rozh. zo dňa 15. decembra 1934, Zm IV 67/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti M. D. a spol., obžalovaným zo zločinu svádzania ku krivému svedectvu, na základe verejného pojednávania následkom zmätočnej sťažnosti obžalovaného J. K. takto sa usniesol: Najvyšší súd zmätočnú sťažnosť čiastočne odmieta a čiastočne zamieta.

Z d ô v o d o v:

V smysle § 385 č. 1 a) tr. p. za dôvod zmätočnosti uplatňuje sťažovateľ, že bol vraj subjektívne presvedčený o tom, že skutočnosť, k potvrdeniu ktorej chcel naviesť svedka O. G., je pravdivá, preto nemal vraj úmyslu svedka naviesť na krivé svedectvo, nespáchal tedy trestný čin. Zmätočná sťažnosť je bezzákladná. Vrchný súd zistil, že rečená skutočnosť, totiž že Š. D. uderil nožom M. I., bola objektívne nepravdivá. Chýba tedy podklad k tomu záveru, že obžalovaný bol presvedčený